

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

КІБЕРПОЛІЦІЯ ЯК СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Пирха А.М.

студент III курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Солонар А. В.

к.ю.н., доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

Ми живемо в епоху інформаційного суспільства, коли комп'ютери і телекомунікаційні системи охоплюють всі сфери життєдіяльності людини і держави. Але людство, поставивши собі на службу телекомунікації та глобальні комп'ютерні мережі, не передбачало, які можливості для зловживання створюють ці технології. Сьогодні жертвами злочинців, які орудують у віртуальному просторі, можуть стати не тільки люди, а й цілі держави. При цьому безпека тисяч користувачів може опинитися в залежності від кількох злочинців. Кількість злочинів, що вчиняються у кібер-просторі, зростає пропорційно числу користувачів комп'ютерних мереж, і темпи зростання злочинності, наприклад, в глобальній мережі Інтернет, є найшвидшими на планеті.

Захист інформаційних ресурсів є одним із пріоритетних завдань як на національній так і на міжнародній аренах. В інформаційній сфері, особливо пов'язаної із захистом інформації, залишаються нерозв'язаними проблеми щодо створення загальної системи захисту інформації. Між чинними актами інформаційного законодавства існують суттєві суперечності, що порушують системність законодавства та не сприяють забезпеченню законності в інформаційній діяльності. Мають місце непоодинокі факти порушення прав і свобод громадян підзаконними актами. Організаційна структура державних органів, спеціальних підрозділів і служб не забезпечує формування і сталого функціонування комплексної системи інформаційної безпеки та всіх складових захисту інформації [1]. Зазначене, у свою чергу, актуалізує проведене дослідження.

У складі комп'ютерної злочинності найбільшу небезпеку для особи, держави, суспільства в цілому становлять такі злочини, що мають ознаки організованої злочинності: кібертероризм, диверсії, крадіжки інформації з баз даних та комп'ютерних програм, шахрайства з використанням комп'ютерних технологій, особливо у сфері міжнародних економічних відносин і т.ін. Це одна з найбільш серйозних проблем багатьох держав [2].

Нині кіберзлочинність становить для нашої держави більш серйозну небезпеку, ніж ще 5 років тому. Незважаючи на зусилля правоохоронних органів, спрямованих на боротьбу з кіберзлочинами, їх кількість, на жаль, не зменшується, а, навпаки, постійно збільшується [1].

Хоча аналіз національного законодавства України, що регулює суспільні інформаційні відносини, дозволяє стверджувати, що наша держава вживає необхідних заходів, спрямованих на профілактику та протидію комп'ютерної злочинності.

Так, 5 листопада 2015 року була створена нова Кіберполіція, як структурний підрозділ Національної поліції. Метою створення Кіберполіції в Україні було реформування та розвиток підрозділів МВС України, що забезпечило підготовку та функціонування висококваліфікованих фахівців в експертних, оперативних та слідчих підрозділах поліції, задіяних у протидії кіберзлочинності, та здатних застосовувати на

високому професійному рівні новітні технології в оперативно-службовій діяльності. [3]

Кіберполіція - структурний підрозділ Національної поліції України, що спеціалізується на попередженні, виявленні, припиненні та розкритті кримінальних правопорушень, механізмів підготовки, вчинення або приховування яких, передбачає використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), телекомунікаційних та комп'ютерних інтернет-мереж і систем [2].

10 лютого 2016 року Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков заявив, що реформа кіберполіції на даний час "пробуксовує". Він повідомив, що Управління кіберполіції знаходиться на завершальній стадії становлення. Крім того, останній зазначив, що метою створення кіберполіції є поетапне перетворення теперішньої моделі підрозділу до новітнього органу правозахисного призначення. Він за своїми технічними та професійними можливостями матиме змогу миттєвого реагування на кіберзлочини та кіберзагрози, а також, у відповідності до кращих світових стандартів – проводитиме міжнародну співпрацю по знешкодженню транснаціональних злочинних угруповань у даній сфері [4].

З огляду на національну безпеку України, спостерігається небезпечна тенденція, пов'язана зі збільшенням технічної і технологічної залежності держави від транскордонних проявів кібертерористів. Останнім резонансним проявом комп'ютерного вірусного посягання на національну систему електронних телекомунікацій є пошкодження комп'ютерної мережі Укртелекому. Збитки від однієї кібератаки, за різними експертними оцінками, коливаються в межах 1 млн. дол. США [1].

Основними завданнями кіберполіції визначено: реалізація державної політики у сфері протидії кіберзлочинності, протидія кіберзлочинам, зокрема – у сфері використання платіжних систем, електронної комерції та господарської діяльності, а також інтелектуальної власності та інформаційної безпеки.

Окрім того, на підрозділи кіберполіції покладено завдання завчасного інформування населення про появу новітніх кіберзлочинів, участь у міжнародних операціях та співпраця в режимі реального часу через контактні пункти між 90 країнами світу тощо [4].

Арсен Аваков зазначив, що перехідним етапом у створенні кіберполіції стане переатестація працівників підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС. Залишаться працювати лише ті з них, хто відповідає вимогам працівника кіберполіції. Водночас він зазначив, що спеціальні агенти інформаційних технологій матимуть заробітну платню у розмірі 25-30 тисяч гривень, решта працівників кіберполіції отримуватиме від 6 тисяч гривень. Що ж стосується міліціонерів, які працювали до сьогодні, то вони вже пройшли початковий відбір і попереду їх чекає атестація. «Ми набираємо 400 співробітників, з яких 187 інспекторів кіберполіції, 230-250 людей, які проходять конкурс, та 39 - спеціальні агенти інформаційних технологій», - наголосив міністр внутрішніх прав України [5].

Враховуючи все вищезазначене, слід підкреслити, що проблема кіберзлочинності в Україні набирає свої оберти. Сьогодні певні початкові кроки вже зроблені: прийняті відповідні закони і підзаконні акти, створено новий підрозділ кіберполіції. Проте, з огляду на темпи росту злочинності у інформаційній сфері, цього замало. Нагальним залишається питання організації взаємодії між державними органами з приводу протидії та боротьби з кіберзлочинністю. Доречним виявляється

налагодити міжнародне співробітництво, щоб спільними зусиллями подолати проблему злочинності в інформаційному просторі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Голубев В.А. Кибертероризм – миф или реальность? [Електронний ресурс] / В.А. Голубев. – Режим доступу: <http://www.crime-research.org/library/terror3.htm>.
2. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Кіберполіція>.
3. Кіберполіція буде сформована до 5 листопада [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248546043.
4. Аваков А.Б. КІБЕРПОЛІЦІЯ (крок реформі) [Електронний ресурс] / А.Б. Аваков. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/arsen.avakov.1/posts/916452195111554>.
5. Аваков А.Б. До кіберполіції наберуть 400 співробітників [Електронний ресурс] / А.Б. Аваков. – Режим доступу: <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1668681>.

ПЕРЕВАГИ МІЖНАРОДНОГО АРБІТРАЖУ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Піддубна М.

студентка V курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Ілляшенко А. В.

к.держ.упр., ст. викладач кафедри СМП юридичного факультету

Сумського державного університету

Проблема міжнародного комерційного арбітражу нині є надзвичайно актуальною та полягає в тому, що хоча міжнародний комерційний арбітраж є недержавним органом з вирішення міжнародних спорів, однак не менш дієвим, а в багатьох випадках – навіть більш компетентним, зручним та прийнятним для сторін. Вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності міжнародним арбітражем є важливим кроком до приведення у відповідність судової системи України до європейських стандартів.

Взагалі терміном "міжнародний комерційний арбітраж" науковці визначають три взаємопов'язаних поняття, які відображують різні аспекти цього явища: по-перше, під міжнародним комерційним арбітражем розуміють орган, завданням якого є вирішення міжнародних комерційних спорів; по-друге, цей термін означає процедуру (механізм, порядок) вирішення спорів; по-третє, міжнародним комерційним арбітражем називають конкретний склад арбітражу, що вирішує певний спір.

Арбітражний розгляд спорів має деякі переваги порівняно із судовим. До них можна віднести:

- арбітражний розгляд проходить відносно швидко;
- добровільність підпорядкування спору арбітражу;
- компетентність і нейтральність арбітрів, а також можливість вибору сторонами таких арбітрів, яким вони зможуть довірити вирішення свого спору;
- -конфіденційність розгляду спорів;
- порівняно із судовим, не велика вартість розгляду в арбітражному порядку [1].